

רבינו יוסף קארו

כל השנה - הלכות - בכל יום - מובטח לו שהוא בן "עולם הבא"!

משה" שואל מחבירו "יעקב": אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?

אורת חיים היומי

לימוד שולחן ערוך אורת חיים לכל השנה - עמוד אחד ליום

ד אב

רבינו משה אלשיך

"יעקב" משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו? כאילו היתה שואל אותי אם אני רוצה לחיות, כאילו היה שייך אחרת איזה טיפוש בעולם היה משיב לך בשלילי?
קודם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. כפי שיביאני הפלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי ידועת התורה. ונהריני עושה לשם יחיד קודשך הוא ושכינתיה בשם יהו"ה ובשם אדנ"י מתנבחים יאהדונה"י על ידי הנעלם ברחליו ורחימו ברחוקא שלים בשם כל ישראל.

המשך סימן תקסב – דין קבלת התענית

ב. תענית שגוזרים על הצבור אין כל יחיד צריך לקבלו בתפלת המנחה אלא שליח צבור מכריז התענית והרי הוא מקובל ויש אומרים דהני מילי בארץ ישראל שהיה להם נשיא לפי שגזירתו קיימת על כל ישראל אבל בחוצה לארץ צריכים כל הצבור לקבל על עצמם כיחידים שכל אחד מקבל על עצמו:
ג. יש מי שאומר שמי שנדר ואמר אם לא אלך למקום פלוני אשב בתענית מאחר שמה שהתנה הוא דבר הרשות הוי אסמכתא (פירוש שאדם סומך בדעתו שיוכל לעשות דבר אחד ועל סמך זה הוא נודר או מתחייב בדבר מה). אבל אם אמר אם לא אעשה מצוה פלונית אשב בתענית וכן אם אמר אם יצילני ה' מצרה או אם יצליח דרכי לא הוי אסמכתא:

סימן תקסג – דין מי שהרהר בלבו להתענות, ובו סעיף אחד

א. מי שהרהר בלבו שלא בשעת תפלת המנחה להתענות למחר לא הוי קבלה דלא עדיף מהוציא בפיו להתענות למחר דלא הוי קבלת תענית כיון שלא קבלו בתפלת המנחה:
ב. סימן תקסד – דין ל"ל שלפני התענית, ובו סעיף אחד
א. כל תענית שאוכלים בו בלילה בין צבור בין יחיד הרי זה אוכל ושותה עד שיעלה עמוד השחר והוא שלא ישן (שינת קבע) (טו) אבל אם ישן (שינת קבע) אינו חוזר ואוכל ולא שותה אלא אם כן התנה לאכול או לשתות. הגה: ויש אומרים דבשתיה אין צריך תנאי דמסתמא דעתו של אדם לשתיה אחר השינה והוי כאילו התנה (טו) ומרדכי והגהות מיימוני והגהות אש"י):

סימן תקסה – דין תפלת עננו, ובו ו' סעיפים

א. יחיד אומר עננו בשומע תפלה בין יחיד שקיבל עליו תענית בין יחיד המתפלל עם הצבור בתענית צבור וכן שליח צבור שמסדר תפלתו בלחש כיחיד דמי ובשומע תפלה. הגה: ואמרו קודם כי אתה שומע וכו' ולא יחתום בעונה בעת צרה אלא כשמגיע לבכל עת צרה וצוקה יסיים כי אתה שומע תפלת וכו' (גיט יוסף גטס מוספות). ולא ישנה ממטבע הברכה אפילו כשמתענה יחיד יאמר עננו בצום תעניתנו וכו' (רש"י סימן נ"ה):

ב. אם שכח מלומר עננו אין מחזירין אותו (ועיין לעיל סימן רצ"ד סעיף ד' וה) ואם נזכר קודם שעקר רגליו אומרו בלא חתימה (לאחר תפלתו):

ג. יש אומרים שאין היחיד אומר עננו כי אם במנחה שמא יאחזנו בולמוס ונמצא שקרן בתפלתו אבל שליח צבור אומרו גם בתפלת שחרית כשהוא מתפלל בקול רם שאי אפשר שלא יתענו קצת מהקהל ובארבע צומות גם היחיד אומרו בכל תפלותיו דאפילו יאחזנו בולמוס ויאכל שייך שפיר למימר עננו ביום צום התענית הזה כיון שתיקנו חכמים להתענות בו. הגה: ונהגו בכל הצומות שלא לאומרו כי אם במנחה מלבד שליח צבור שאומר שחרית כשמתפלל בקול רם:

ד. טוב לומר בתחנונים שאחר תפלת המנחה לאחר אלהי נצור וכו' רבון כל העולמים גלוי וידוע לפניך שבזמן שבת המקדש קיים אדם חוטא ומקריב קרבן ואין מקריבים ממנו אלא חלבו ודמו וכו':

ה. אין היחיד רשאי לומר שלש עשרה מדות דרך תפלה ובקשת רחמים דדבר שבקדושה הם אבל אם בא לאומרם דרך קריאה בעלמא אומרם. הגה: וכן אין ליחיד לומר סליחות או ויעבור (מהרי"ל גטס ל"ח ז"ע):

ו. המתענה ומפרסם עצמו לאחרים להשתבח שהוא מתענה הוא נענש על כך:

סימן תקסו – דיני תענית ציבור, ובו ח' סעיפים

א. בתענית צבור אומר שליח צבור עננו בין גואל לרופא וחותר ברוך אתה ה' העונה לעמו ישראל בעת צרה (ואם שכח עיין לעיל סוף סימן ק"ט סעיף ד'). וקורין ויחל בשחרית ובמנחה בין שחל בשני ובחמישי בין שחל בשאר הימים. הגה: ומפטירין במנחה דרשו ובשחרית אין מפטירין חוץ מתשעה באב וקורים אפילו כשחל בערב שבת (מהרי"ל). ואם מתענים בראש חדש קורים שחרית פרשת ראש חודש ומנחה בשל תענית (ר"ן סוף פק קמ"א דמענית וגיט יוסף גטס רוקח):

סידרנו את סדר השולחן ערוך אורח חיים לשנה – עמוד אחד ליום. ובסדר הזה יאמור כל אורח חיים שנה בשנה. ובזה תמלא די מחסורו אשר יחסר לו דבר יום ביומו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". גא לפרסם לכל הידידים ובפתי בנסיית ובבתי מדרשות לזכות את הרבים לעילוי נשמות הקרובים. וזה יהיה זכות היותר גדול. וכל המזכה את הרבים זוכה לנצנים צדיקים.